

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1306/21-B

Název	Gymnázium Brno-Řečkovice, příspěvková organizace
Sídlo	Terezy Novákové 2, 621 00 Brno - Řečkovice
E-mail	krupka@gyrec.cz
IČ	48513512
Identifikátor	600013413
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	RNDr. Peter Krupka, Ph.D.
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	Terezy Novákové 2, Brno - Řečkovice
Termín inspekční činnosti	19. 10. 2021 – 21. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Gymnázium Brno – Řečkovice, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost střední školy a školní jídelny. V období od poslední inspekční činnosti v roce 2013 je počet žáků setrvalý. Ke dni inspekční činnosti bylo ve škole vzděláváno v osmi ročnících 495 žáků v denní formě oboru vzdělávání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté). V době inspekční činnosti školu navštěvovalo 9 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) a 8 žáků s odlišným mateřským jazykem.

Vzdělávání žáků probíhá v bezbariérové budově a škola využívá kromě kmenových a odborných učeben také zahradu k výuce přírodovědných předmětů. Nabídky školního stravování mají možnost žáci využívat ve školní jídelně výběrem ze dvou druhů jídel.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy účelně využívá dlouholeté zkušenosti s vedením a řízením školy. Hlavní cíle formulované v koncepci rozvoje školy, jsou reálné a směřují k podpoře vzdělávání žáků, ale vyznačují se částečnou disproporcí zejména ve vztahu k hospitačním činnostem. Na řízení školy se podílí jeho dvě zástupkyně a také velkou měrou předsedové osmi předmětových komisí. Předsedové předmětových komisí spoluvytváří tzv. „kolegium ředitele školy“ a spolu s vedením školy prosazují otevřený a vstřícný přístup ke všem aktérům vzdělávání prostřednictvím pravidelných porad, což umožňuje operativně reagovat na pedagogické i provozní potřeby školy.

Delegování odpovědnosti a kompetencí za jednotlivé oblasti vzdělávání je funkční při zajišťování chodu školy, ale vykazuje nedostatky v hospitační činnosti a hodnocení průběhu vzdělávacího procesu. Vedení školy nerealizuje hospitační činnost v dostatečné míře a na základě zjištění z ní nepřijímá žádná opatření ani doporučení pro zlepšení úrovně vzdělávacího procesu. Toto se děje pouze nahodile na neformální úrovni. Vzájemné hospitace učitelů k inspiraci a sdílení zkušeností jsou částečně využívané, ale bez reálných výstupů vedoucích ke zkvalitnění těchto činností.

Vedení školy motivuje pedagogy k účasti na jejich profesním rozvoji. Jako hlavní prioritu dalšího vzdělávání zvolilo aktivity v oblasti využití digitálních technologií pro všechny pedagogy v návaznosti na změnu Rámcových vzdělávacích programů a aplikací do Školního vzdělávacího programu (dále ŠVP). V tělovýchovné oblasti je profesním vzděláváním zaměřeno na pohybové aktivity, které souvisí s návratem žáků do škol po dlouhém období distanční výuky. Celkově ovšem dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků chybí koncepční plán pro zvýšení úrovně vzdělávání pedagogů například v aktivizačních metodách a formách práce. Žáci školy jsou pedagogy respektováni na partnerské úrovni, mají možnost podílet se na tvorbě pravidel školy prostřednictvím žákovského parlamentu. Možnost vyjádřit se k dění ve škole mají také přes redakční radu školního časopisu Gilotina. Škola podnětům žáků věnuje adekvátní pozornost. Pro vzdělávání žáků zajišťuje škola bezpečné a příjemné prostředí, ale materiální podmínky pro tělovýchovné aktivity nejsou ideální. Škola má všechny učebny vybavené didaktickou technikou.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťují dvě výchovné poradkyně a školní metodik prevence. Postavení školního poradenského pracoviště však není jednoznačně ukotveno v organizační struktuře školy a chybí nastavení přímé odpovědnosti za jeho činnost. Výchovné poradkyně mají činnost rozdelenou (pro nižší a vyšší gymnázium) a věnují se především spolupráci se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se SVP, kariérovému poradenství a metodicky vedou jednotlivé pedagogy.

Pedagogové jsou informováni o individuálních vzdělávacích potřebách žáků prostřednictvím školního elektronického systému, ale ne vždy věnovali pozornost uplatňování podpůrných opatření ve výuce. V rámci hospitační činnosti nesledovalo vedení školy ani výchovné poradkyně výsledky těchto žáků a informace získávali převážně na jednáních pedagogické rady. Z celkového počtu žáků se SVP jsou dva žáci s diagnostikovaným mimořádným nadáním, avšak ve sledované výuce nebyla zřejmá diferenciaciace úkolů. Škola nemá nastavený funkční systém vyhledávání žáků mimořádne nadaných a nadaných. Toto je prováděno spíše nahodile s intuitivními prvky identifikace těchto žáků.

Kariérovému poradenství je ze strany školy věnována náležitá pozornost, a to i v rámci realizace evropského projektu KaPoDaV (spolufinancován Evropskou unií), jehož spoluřešitelem byla škola, a který byl zaměřen na oblast podnikavosti, kariérového poradenství a dalšího vzdělávání.

K realizaci a naplňování školního vzdělávacího programu gymnázia nejen v oblasti přírodovědného vzdělávání slouží nově moderně vybavené učebny a laboratoře, které vznikly vybudováním nástavby školy. K výuce slouží také část školního pozemku, která je přebudována na přírodní laboratoř. V rámci realizace školního projektu vzniklo na tomto pozemku také pracoviště pro analýzu půd, vod a plynů uvolněných při spalování fosilních a obnovitelných paliv a dále zeměpisné a matematické stanoviště. Prostory přírodní laboratoře jsou pravidelně využívány pro výuku, což má pozitivní dopad na rozvoj přírodovědné gramotnosti žáků.

Škola je zapojena do mnoha vzdělávacích projektů a partnerských aktivit i výměnných pobytů. Například je to partnerství s gymnáziem ve Stuttgartu, Kassel, výměnný pobyt se střední školou v Holandsku, partnerství s francouzskou střední školou, ale také studijní pobuty v Anglii.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Celkově se výuka vyznačovala příznivou pracovní atmosférou. Žáci dodržovali pravidla pro komunikaci s učiteli a respektovali nastavené postupy práce. Na obou stupních gymnázia většina žáků prokazovala výbornou úroveň vědomostí a dovedností, což odpovídá jejich vzdělávacím výsledkům. Diferenciace výuky s ohledem na schopnosti a dovednosti jednotlivců nebyla využívána, toto neumožňovalo optimálně rozvíjet studijní potenciál a nadání jednotlivých žáků. Hospitované hodiny v průběhu vzdělávání vykazovaly rozdílnou úroveň. S výjimkou dvou hospitovaných hodin byl partnerský a profesionální přístup pedagogů také patrný ve sledované výuce. V části sledovaných hodin učitelé žáky vhodně podněcovali k aktivitě. V těchto hodinách byly účelně střídány pestré metody a formy práce, žáci dokázali obhájit svůj názor a vedle osvojených znalostí zdařile rozvíjeli klíčové kompetence. V dalších sledovaných hodinách převládala frontální výuka, která byla méně efektivní vzhledem ke stanoveným vzdělávacím cílům. Tyto hodiny byly méně metodicky propracované a nevytvářely vhodné podmínky pro aktivizaci žáků a rozvoj tvořivého myšlení. V těchto hodinách žáci nebyli cíleně vedeni k vyhledávání a kritickému zpracování informací, nevyužívali k tomu v dostatečné míře digitální technologie. Vzhledem ke schopnostem žáků nebyly také v dostatečné míře rozvíjeny kompetence k řešení problému – vyučující nezařazovali dostatečně problémové úlohy. Jen částečně se dařilo učitelům poskytnout kvalitní zpětnou vazbu v průběhu a závěru hodin. Vrstevnické hodnocení probíhalo výjimečně. V hospitovaných hodinách nebyly zaznamenané specifické metody práce s žáky se SVP, diagnostikovaným nadáním nebo žáky s odlišným mateřským jazykem, ani individualizovaný obsah vzdělávání.

Ve sledovaných hodinách cizích jazyků vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace byla hlavním znakem důsledná práce v navozeném cizojazyčném prostředí, po celou dobu výuky. Žáci převážně prokazovali výbornou znalost cizího jazyka, byli schopní jazykově správně vést rozhovory a flexibilně řešit různá problémová cvičení. Komunikativní a sociální dovednosti žáků byly vhodně rozvíjeny za pomocí kooperativních činností, které se účelně prolínaly celou výukou cizích jazyků. V mateřském jazyce byly sledovány převážně hodiny literatury, kde výuka probíhala v širších souvislostech. Zařazované činnosti žáků se vhodně střídaly od samostatné práce, přes kooperativní vyučování, až ke společné práci celé třídy, kde se v průběhu i závěru hodiny dařilo pracovat s nastaveným cílem.

Ve vzdělávací oblasti přírodovědných předmětů byly stanoveny cíle, které prohlubovaly především znalosti a dovednosti žáků. Výuka probíhala převážně frontální formou doplněnou řízeným rozhovorem. Výrazný podíl využité metody výkladu v některých hodinách nedával žákům prostor pro aktivní zapojení do výuky a nepodporoval rozvoj jejich komunikačních dovedností. Ve většině hodin vyučující efektivně využívali didaktickou techniku. Pedagogové dbali na mezipředmětové vztahy a vedli žáky k propojování poznatků z výuky s běžným životem. Z hlediska organizace vyučovací hodiny kladli učitelé malý důraz na závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení hodiny ze strany žáků. Výuka probíhající v laboratořích (včetně přírodní laboratoře) byla promyšlená, žáci se aktivně zapojovali, pracovali samostatně nebo ve dvojicích a o zadaných úkolech diskutovali. Ve vyučovací hodině přírodovědných praktik byly vhodným způsobem cíleně rozvíjeny především praktické znalosti a dovednosti žáků. Učitelé kladli aktivizující otázky, které vedly žáky k samostatnému uvažování a formulování nových poznatků na základě již nabytých znalostí a zkušeností. Vyučující také vedli žáky k aktivní práci s chybou – žáci hledali příčiny chyby, většinou ji sami, případně s dopomocí vyučujícího odstranili. Badatelsky zaměřená výuka směřovala žáky především k hledání zákonitých souvislostí přírodních procesů.

Ve vzdělávací oblasti informatika a informační a komunikační technologie vyučující vytvářel dostatek prostoru pro komunikaci i v náročnější formě, podporoval rozvoj komunikativních kompetencí, vedl žáky k vyjádření názoru, vhodně motivoval a podněcoval k analýze a řešení problémů.

V hospitovaných hodinách oblasti člověk a společnost byly uplatňovány tradiční formy výuky. V dějepise probíhala frontální výuka, ale s poutavým výkladem kvalitně podpořeným didaktickou technikou – video, zapojení žáků probíhalo spíše formou řízeného rozhovoru. Vzdělávací cíl byl zaměřen pouze na získání znalostí, klíčové kompetence nebyly rozvíjeny témař vůbec. V zeměpisu byla ve sledovaných hodinách dobře využitá názornost (využití map a atlasů), ale bez vhodné další podpory didaktické techniky. V těchto hodinách chybělo zapojení takových metod a forem práce, které by žákům umožňovaly objevovat nové poznatky samostatně, hledat příčinné souvislosti mezi jejich zkušenostmi, reálným životem a probíraným učivem.

Výuka tělesné výchovy byla dobře organizačně zajistěna, její zařazení v průběhu školního dne (nejednalo se o okrajové hodiny) vhodně podporovaly jak tělesnou, tak i duševní relaxaci žáků. V hospitovaných hodinách probíhalo kvalitní rozvíjení před samotnou pohybovou aktivitou. V průběhu hlavních činností byli žáci vhodně motivováni.

V hudební výchově bylo vzdělávací prostředí motivačním a zároveň relaxačním činitelem. V úvodních části hodin žáci vhodně zvolenými metodami procvičovali orientaci v zápisu jednoduchých skladeb a následně s pedagogem za využití klavíru prohlubovali znalosti hudební teorie. Rozvoj pěveckého potenciálu byl zařazen v druhé části hodin za doprovodu klavíru. Pedagog dbal na zásady hlasové hygieny.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Znalosti a dovednosti žáků pedagogové ověřují a hodnotí průběžně podle pravidel stanovených ve školním řádu. Využívají převážně běžné evaluační nástroje, nejčastěji písemné a ústní zkoušky, případně praktické či pohybové ověřování. Jiné prostředky vhodné pro hodnocení individuálního pokroku, např. portfolia žáků, pedagogové využívají jen ojediněle. Jen v omezené míře využívá škola k další práci s výsledky vzdělávání žáků např. interní nebo externí testování znalostí a dovedností.

Celkovými výsledky žáků se pedagogové zabývali na pravidelných jednáních pedagogické rady. K vyhodnocení prospěchu a chování žáků však dochází spíše na úrovni souhrnných statistických výsledků tříd. Není zřejmé, jak pedagogičtí pracovníci vyhodnocují výsledky žáků s potřebou podpůrných opatření nebo žáků nadaných. Žáci školy dlouhodobě vykazují výborné výsledky vzdělávání. Neprospívající žáci se v posledních třech letech vyskytli spíše výjimečně, škola jim poskytovala podporu především formou individuálních konzultací. Stejně tak chování nebylo u žádného žáka hodnoceno v tomto období sníženo u známkou. Vysokou úroveň výsledků vzdělávání, kterou dosahují žáci v průběhu studia, potvrzují vynikající výsledky žáků při jeho ukončování maturitní zkouškou. V posledních třech letech byla hrubá úspěšnost žáků u této zkoušky stoprocentní. V porovnání s ostatními školami ve stejné skupině oborů vykazuje škola dlouhodobě vyšší úroveň těchto výsledků. Škola úspěšně motivuje žáky k uplatnění jejich cizojazyčné gramotnosti v jazykové zkoušce v průběhu studia. Každoročně část žáků získává mezinárodní jazykový certifikát podle úrovně svých znalostí.

K posilování klíčových kompetencí žáků a propojování učiva s běžným životem významně přispívá koncepce projektové výuky zařazená v každém ročníku a probíhající mimo školu. Zaměření jednotlivých projektů je pestré, vhodně doplňuje jednotlivé vzdělávací oblasti ŠVP (např. projekty s environmentální, dějepisnou nebo zeměpisnou orientací). Nadání žáků rozvíjí škola zejména podporou jejich účasti v mnoha vědomostních a dovednostních soutěžích, ve kterých dosahují opakovaně výborných výsledků. Jejich úspěšnost škola podporuje formou zapojení do práce v tzv. Olympijském semináři mimo běžnou výuku. Některé soutěže a olympiády, kterých se účastní i žáci z jiných škol, škola také pravidelně organizuje. S cílem vytvořit žákům vhodné podmínky pro uplatnění jejich individuálního zájmu, profilaci studijní a profesní orientace a posílení kompetencí v oblasti jejich nadání zařadila škola do ŠVP vyššího gymnázia realizaci tzv. ročníkové práce. S využitím mezipředmětových vztahů žáci zpracovávají pod vedením interního i externího konzultanta zvolené téma, většinou ve spolupráci s vysokými školami, Akademii věd nebo jinými odbornými pracovišti. Práci následně obhajují na školním kole přehlídky středoškolské odborné činnosti (SOČ). Důraz je kladen na vysokou úroveň zpracování. Většina aktivit podporující rozvoj nadání žáků je však cílena na žáky vyššího gymnázia, na nižším gymnáziu není tato podpora uplatňována v dostatečné míře vzhledem k značné studijní motivaci těchto žáků.

Sledování úspěšnosti žáků v průběhu celého školního roku umožňuje sdílený elektronický informační systém. Pro zákonné zástupce žáků jsou dalším zdrojem informací třídní schůzky a hovorové hodiny. Činnost žáků škola vhodně prezentuje také prostřednictvím školních webových stránek nebo formou akcí, kdy otvírá školu veřejnosti. Úspěšné jsou např. dny otevřených dveří, zahradní slavnost nebo muzejní noc. Do organizace i průběhu takových školních akcí jsou žáci aktivně zapojeni např. v roli průvodců a mohou tak dobře posilovat sociální a komunikační dovednosti.

Závěry

Vývoj školy

- Ve školním roce 2019/2020 byla uvedena do provozu nástavba pro výuku přírodovědných předmětů.

Silné stránky

- Průběh vzdělávání v oblasti jazyk a jazyková komunikace vykazuje nadprůměrnou úroveň, která vhodným způsobem rozvíjí jazykové kompetence žáků.
- Žáci dosahují dlouhodobě výborných výsledků vzdělávání v jeho průběhu i při jeho ukončování maturitní zkouškou.
- Škola se aktivně zapojuje do projektů umožňujících žákům pobyt na zahraničních stážích pro získávání jazykových zkušeností a odlišností jednotlivých kulturních hodnot.
- Pro rozvoj přírodovědné gramotnosti škola vytváří žákům výborné materiální podmínky.

Slabé stránky

- Kontrolní činnost vzdělávacího procesu není plně funkční. Hospitační činnost není systematická, chybí analýza zjištění a zpětná vazba směřující ke zlepšení práce.
- Ve škole nejsou aktivně vyhledáváni mimořádně nadaní a nadaní žáci a postup pro jejich identifikaci není jasně nastaven.
- Materiální podmínky pro zajištění tělovýchovných aktivit nejsou optimální.
- V části hodin převládala frontální výuka a žáci neměli dostatečný prostor pro aktivní zapojení do procesu výuky. V průběhu vzdělávání nebyla v dostatečné míře uplatněna diferenciace vzdělávacího obsahu, která by umožnila rozvoj studijního potenciálu jednotlivých žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Hospitace využívat jako aktivní nástroj ke zvyšování kvality ve vzdělávání. Nastavit reálný plán hospitací, zjištění důsledně vyhodnocovat a přijímat opatření s následnou zpětnou vazbou.
- Zpracovat metodiku aktivního vyhledávání mimořádně nadaných žáků i nadaných žáků. Vytvořit funkční systém péče při práci s těmito žáky.
- V dalším vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřit na osvojení aktivizačních metod a forem výuky a kooperativního vzdělávání. Následně motivovat pedagogické pracovníky k uplatňování moderních didaktických metod ve výuce.
- Efektivně využívat ve výuce diferenciaci učiva vzhledem k potřebám a schopnostem žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i nadaných tak, aby jejich studijní potenciál byl optimálně rozvíjen.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výroční zpráva školy za školní rok 2020/2021.
2. Školní řád školy, aktualizace k 1. září 2021
3. Organizační řád školy, 1. září 2019
4. Koncepce rozvoje školy – Gymnázium – Řečkovice, příspěvková organizace, leden 2019
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, 1. září 2021
6. M 8 Výkaz o střední škole podle stavu k 30. září 2021 ze dne 15. října 2021
7. Školní vzdělávací program s názvem : ŠVP pro osmileté studium, platnost od 1. září 2019
8. Preventivní program školy pro školní rok 2021/2022
9. Dokumentace školního poradenské pracoviště vedená 2021/22, ze dne 1. září 2021
10. Rámcový plán výchovného poradce na školní rok 2021/2022 ze dne 5. září 2021
11. Jmenování výchovných poradců a metodika primární prevence so. – pat. jevů pro školní rok 2021/2022
12. Dokumentace k žákům se SVP
13. Elektronický informační systém školy ve školním roce 2021/2022
14. Písemnosti žáků v cizím jazyce při hospitalaci ve školním roce 2020/2021(vzorek)
15. Zápis z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
16. Zápis z jednání předmětových komisí ve školním roce 2020/2021
17. Celkové výsledky žáků – přehledy klasifikace za školní roky 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021
18. Písemnosti žáků vedené ve školním roce 2021/2022 – vzorek
19. Závěrečná ročníková práce žáků – vzorek
20. Zřizovací listina čj. 20/20 ze dne 30. dubna 2015
21. Jmenovací dekret čj. JMK 50458/2014, potvrzení o obsazení pracovního místa ředitele čj. JMK 102190/2020
22. Inspekční zpráva Čj. ČŠIB-1468/13-B , ze dne 19. prosince 2013
23. Webové stránky školy k datu inspekční činnosti
24. Přehled zaměstnanců s informací o dosaženém vzdělání a platovém zařazení
25. Dokumentace školy k posouzení ekonomických podmínek školy, zajistění bezpečnosti žáků a školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Jiří Wasserburger, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Jiří Wasserburger v.r.

Ing. Ilona Ptáčková, školní inspektorka

Ing. Ilona Ptáčková v.r.

Ing. Alena Svobodová, školní inspektorka

Ing. Alena Svobodová v.r.

Bc. Olga Karmazínová, kontrolní
pracovnice

Bc. Olga Karmazínová v.r.

Mgr. Zdeňka Kubíková, Ph. D., školní
inspektorka

Mgr. Zdeňka Kubíková, Ph. D., v.r.

V Brně 29. 11. 2021

Datum a podpis ředitele potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

RNDr. Peter Krupka, Ph.D.,
ředitel školy

RNDr. Peter Krupka, Ph.D., v.r.

V Brně 3. 12. 2021